

BELÜGYMINISZTERIUM

10–24/9/1982.

SZIGORÚAN TITKOS!

KÜLÖNÖSEN FONTOS!

***A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK***

9/1982. számú

PARANCSA

**a társadalomra veszélyes ellenséges személyek
kiválasztásáról és ellenőrzéséről**

Budapest, 1982. évi december hó 30-án.

BELÜGYMINISZTERIUM

10–24/9/1982.

SZIGORÚAN TITKOS!

KÜLÖNÖSEN FONTOS!

***A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK***

9/1982. számú

PARANCSA

Budapest, 1982. évi december hó 30-án.

Név, rendfok.	Engedélyező aláírása	Betekintő aláírása	Év, hó, nap
---------------	----------------------	--------------------	-------------

Jelen parancsról másolatot vagy kivonatot készíteni tilos!

BELÜGYMINISZTERIUM

10-24/9/1982.

SZIGORÚAN TITKOS!**KÜLÖNÖSEN FONTOS!**

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK**

9/1982. számú

PARANCSA

**a társadalomra veszélyes ellenséges személyek
kiválasztásáról és ellenőrzéséről**

Budapest, 1982. évi december hó 30-án.

A társadalomra veszélyes ellenséges személyek különnyilvántartásba vételét és ellenőrzését elrendelő 004/1969. számú miniszterhelyettesi parancs végrehajtása eredményes volt.

A különnyilvántartási rendszer szerves részét képezi az állambiztonsági felderítő tevékenységnek. Biztosítja a társadalomra veszélyes ellenséges személyek (továbbiakban: „F” dossziés személyek) differenciált és folyamatos ellenőrzését, tevékenységük visszaszorítását, háborús, illetve az állambiztonságot súlyosan veszélyeztető helyzetben alkalmazandó intézkedések végrehajtását.

Az eredmények mellett megállapítható, hogy a különnyilvántartási rendszerben ellenőrzöttek összetétele nem tükrözi kellően a megváltozott operatív helyzetet. Különösen vonatkozik ez a kulturális és ifjúságvédelmi területekre, valamint a BM III/II. Csoportfőnökség egyes elhárítási területeire.

A különnyilvántartási rendszer jelentősége az elkövetkező időben az állam biztonságának növelése érdekében valamennyi elhárítási területen fokozódik. A BM III. Főcsoportfőnökség, a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek feladatai növekednek az „F” dossziés személyek kiválasztásában tartós ellenőrzésének megszervezésében, az ellenséges tevékenység kiszélesedésének megelőzése, korlátozása, megakadályozása, az ellenséges támadásnak legjobban kitett területek védelme érdekében.

A különnyilvántartási rendszernek a változó politikai és operatív követelményekhez történő igazítása, az ellenőrzés és a bűnmegelőzés hatékonyságának növelése, a feladatok egységes értelmezése és végrehajtása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A különnyilvántartási rendszerben azon társadalomra veszélyes ellenséges személyek szerepeljenek, akik a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, gazdasági rendjével

szemben a fellépés lehetőségét latolgatják, várhatóan fellépnek, magatartásukkal tényleges veszélyt jelentenek társadalmi rendszerünkre.

2. A BM III/II. Csoportfőnökség és a rendőr-főkapitányságok III/II. osztályai elhárítási területeiken következetesebben alkalmazzák a különnyilvántartási rendszer előírásait és lehetőségeit. Növeljék az „F” dosszié keretében ellenőrzött személyek számát a kémelhárítás szempontjából érzékeny területeken: az imperialista hírszerző, elhárító és speciális szervek látókörébe került ellenséges beállítottságú magyar állampolgárok, a terrorcselekmények elkövetésére hajlamosak köréből: a népgazdaságvédelem, a katonai objektumok védelme, az amnesztiával hazatértek és az idegenforgalom területein; valamint azok közül, akiket súlyos népgazdasági kár okozásáért, államtitok, szolgálati titok kiszolgáltatásáért felelősségre vontak.
3. A BM III/III. Csoportfőnökség és a rendőr-főkapitányságok III/III. osztályai elhárítási területein az ellenséges támadás fő irányába, mindenekelőtt a kulturális, ifjúsági területeken kell jelentősebb fejlődést elérni az „F” dossziés személyek kiválasztásában. Tovább kell folytatni az ellenséges egyházi személyek, a rendkívüli eseményeket elkövetők, a börtönből szabaduló elítéltek köréből elsősorban a visszaesők kiválasztását és ellenőrzésük javítását.
4. A BM III/IV. Csoportfőnökség szervezze meg a katonai szolgálatra egyéni elbírálás alapján bevonultatott „F” dossziés személyek katonai szolgálati ideje alatti ellenőrzését, gondoskodjon arról, hogy különleges katonai alakulatokhoz vagy bizalmas jellegű beosztásokba ne kerüljenek.
5. A kiválasztást ellenőrzött információk és egyéni elbírálás alapján kell végezni. Minden esetben meghatározó a személy magatartásában és cselekményében rejlő társadalmi veszélyesség.
6. Különnyilvántartásba kell venni és ellenőrizni – a bizalmas nyomozás alatt állók kivételével – azokat, akik:
 - a) ellenséges célzatú akciók tevőleges résztvevői, ellenséges mozgalmak, csoportosulások szervezői, antiszociális csoportok, huligán galerik politikailag ellenséges hangadói. Ezeket akkor is különnyilvántartásba kell venni, ha eddig nyilvántartási rendszerben nem szerepeltek;
 - b) A BM állambiztonsági szervek Operatív Nyilvántartási Szabályzatában meghatározottak szerint a személyek operatív nyilvántartásában szerepelnek és az elmúlt években aktivizálódtak. Ellenséges terveik megvalósítása érdekében keresik a kapcsolatot ellenséges magatartást tanúsító személyekkel, csoportokkal, illetve politikai és anyagi támogatás reményében összeköttetést keresnek külföldön élő elvbarátaikkal, börtöntársaikkal, ellenséges emigráns szervezetekkel;
 - c) bizalmas nyomozás alatt álltak, ügyük büntető eljáráson kívül – megelőző, akadályozó, korlátozó, operatív megszakító célú intézkedéssel – lett lezárva és időlegesen a bűncselekmény folytatásától elálltak. Operatív adatok alapján azonban várható, hogy ismét társadalom-ellenes tevékenységbe kezdenek, ezért utóellenőrzésük indokolt;
 - d) állam elleni, vagy kiemelt közrend- és közbiztonság elleni bűncselekményért el voltak ítélve, megbánást nem tanúsítottak, visszaesőként követték el bűncselek-

ményüket, újabb bűncselekmény elkövetését latolgatják, garázda, erőszakos, terrorcselekmény elkövetésére hajlamosak;

- e) külföldi kiküldetésük időszakában a hivatalos mértéket meghaladó, tisztázatlan tartalmú kapcsolatot építettek ki a fogadó állam vagy más kapitalista állam olyan állampolgáraival, akik ellenséges speciális szolgálatnak vagy ellenséges emigráns szervezetnek a tagjai: továbbá kivándorlásból és jogellenes külföldi tartózkodásból engedéllyel végleg vagy a külföldi tartózkodás szabályait megsértve az engedélyezett idő lejártá után késedelemmel visszatértek, és várható, hogy mint bázist az ellenséges speciális szervek megkeresik és aktivizálják őket, valamint azokat, akiknek tartós ellenőrzését a kémelhárítás objektumaiban és vonalain folyó felderítő, szűrő, kutató és feldolgozó munka adatai indokoltá teszik;
 - f) katonai objektumok környezetében laktak és állam ellenes bűncselekményt követtek el vagy ellenséges külföldi kapcsolattal rendelkeznek, illetve objektumok, gyakorlatok, szállítások környezetében állambiztonsági szempontból figyelemre méltó körülmények között merültek fel.
7. A Központi Kémelhárítási Adattárban szereplő személyek közül tartós ellenőrzés alá kell vonni azokat a külföldi állampolgárokat, akik beutazásaik során kapcsolatot tartanak a belső ellenséges csoportok tagjaival, vagy kémkedés, államtitoksértés, népgazdaság elleni bűncselekmények elkövetésével gyanúsítható személyekkel és feltételezhető, hogy részesei a fenti törvénysértéseknek.
8. Az „F” dossziés személyek ellenséges tevékenysége kibontakozását, megvalósításának lehetőségét operatív vagy nyílt intézkedésekkel – a szükséges operatív eszközök felhasználásával – meg kell akadályozni. Az operatív intézkedések során alkalmazni kell a bomlasztást, akadályozást, elszigetelést, ellentétek szítását, a meglévő ellentétek kihasználását, a vezéregyéniségek lejárátását, a befolyásoltak megnyerését, leválasztását.
- A titokvédelem területein az „F” dossziés személyekkel szembeni megelőző intézkedéseknek a titokhoz való hozzáférés korlátozására, a megszerzés lehetőségének kizárására kell irányulnia.
- Az illetékes operatív osztályok vezetői szignalizálással segítsék elő, hogy az érintett állami, társadalmi szervek saját hatáskörükben intézkedéseket tegyenek az „F” dossziés személyek ellenséges tevékenységének megakadályozására és visszaszorítására.
9. Az „F” dossziés személyek kiválasztását és ellenőrzését minden esetben azokon az elhárítási területeken, vonalakon és objektumokban kell megszervezni, ahol az ellenséges tevékenységet kifejtették, illetve ahol az bekövetkezhet.
10. Az ellenőrzés fő célja az „F” dossziés személyek ellenséges tevékenységének felderítése, operatív úton történő dokumentálása, visszaszorítása, megakadályozása. Az ellenőrzést folyamatosan kell végezni. Fel kell deríteni az „F” dossziés személyek politikai beállítottságát, magatartását, tevékenységét, esetleges bűncselekmény elkövetésére tett előkészületeit, terveit, ellenséges bel- és külföldi kapcsolatait, azok tartalmát, valamint az életkörülményeiben időközben bekövetkezett lényeges változásokat, amelyek további megítélésüket befolyásolják. Ennek érdekében az állambiztonsági szervek:

- a) az operatív helyzet követelményeivel összhangban szervezzenek megfelelő számú és kvalifikáltságú, átfogó hírszerző lehetőséggel rendelkező hálózatot. A hálózati munka színvonalának növelésével, operatív eszközök koncentrált felhasználásával fokozzák a felderítő és ellenőrző munkát, a bűnmegelőzés hatékonyságát;
 - b) az „F” dossziés személyek ellenőrzését ellenőrzési tervek alapján – illetékes vezető jóváhagyásával – biztosítsák. A beérkezett információkat – az operatív helyzetet figyelembe véve – rendszeresen, de legalább kétévenként értékeljék és azokból készítsenek elemző jelentést. Foglaljanak állást a különnyilvántartás fenntartása vagy törlése tekintetében;
 - c) a hálózati munkát és az egyéb operatív eszközöket elsősorban a politikai bűnözőkre, az ellenséges tevékenység lehetőségét kereső személyekre ellenséges külföldi kapcsolatokkal rendelkező, különösen fontos objektumok körzetében lakó, terrorcselekmény elkövetésére hajlamos és rombolásra, kártevésre érzékeny területeken dolgozó, nagyobb társadalmi befolyásolási – munkaköri, publikációs – lehetőséggel bíró „F” dossziés személyek ellenőrzésére kell koncentrálni;
 - d) az „F” dossziés személyek ellenőrzésében igényeljék a rendőri, bűnügyi szervek és körzeti megbízottak, valamint a BM Határőrség illetékességi területén a határőrfelderítés segítségét, erősítsék tovább az ellenőrzés összelügyi jellegét;
 - e) a társadalmi erők segítő munkáját az „F” dossziés személyek munka- és lakhely szerinti ellenőrzésére, elsősorban azok magatartásának és körülményeinek figyelemmel kísérésére – az eddigieknél nagyobb mértékben – vegyék igénybe;
 - f) amennyiben az „F” dossziés személyek ideiglenes lakhelyeinek bejelentése hazamosabb ideig tartó munkavállalással, kitiltással függ össze, az „F” dossziét az ideiglenes lakóhely szerinti rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szervének, a katonai szolgálat teljesítése esetén a BM III/IV. Csoportfőnökségnek küldjék, a további folyamatos ellenőrzés érdekében;
 - g) átiratban kérjék a befogadó börtön szerinti illetékes rendőr-főkapitányságok II/I-3. Osztályát az ellenőrzés megszervezésére, ha az „F” dossziés személyt jogerősen állam elleni vagy kiemelt közrend és közbiztonság elleni bűncselekményért ítélték el és a szabadságvesztés büntetés letöltéséből még legalább 6 hónap hátra van.
11. A BM III/1-D. Alosztály szervezze az operatív ellenőrző, felderítő munkát az elhárítási területén szabadságvesztés büntetését töltő „F” dossziés elítéltek körében. Segítse elő a más büntetésvégrehajtási intézetekben levő „F” dossziés személyek ellenőrzését.
 12. Az ellenőrzés eredményéről a börtönelhárítási szervek készítsenek összefoglaló jelentést, melyet az ellenőrzés során keletkezett anyagokkal együtt – az érintett elítélt szabadulását megelőzően – meg kell küldeni a BM III/III-3. Osztálynak, ahonnan továbbítsák az ellenőrzésre kötelezett állambiztonsági szervhez.
 13. Az „F” dossziés személy ellenőrzését az illetékes állambiztonsági szervnek meg kell szüntetni akkor, ha:

- a) az ellenőrzési adatok alapján bebizonyosodott, hogy feladta ellenséges terveit, ilyen tevékenységet nem folytat, ellenséges bel- és külföldi kapcsolatait felszámolta, társadalmi rendszerünkbe beilleszkedett;
 - b) időközben olyan okok keletkeztek, amelyek társadalmi veszélyességét lecsökkentették; (társadalmi befolyásolási lehetőség megszűnése, betegség stb.);
 - c) különnyilvántartásba vételének alapját 1956-ban vagy előtte elkövetett büntett képezte, szabadulása óta újabb bűncselekményt nem követett el, politikailag passzív magatartású, bűntársakkal kapcsolatot nem tart;
 - d) politikai veszélyessége megszűnt, idők folyamán köztörvényes bűnözővé vált. Ilyen személyekről mint veszélyes bűnözőkről összefoglaló jelentést kell készíteni és azt a további ellenőrzés érdekében az illetékes rendőri szervnek kell megküldeni.
14. A feldolgozást bizalmas nyomozás keretében kell végezni, ha az „F” dossziés személy ellenőrzése során bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja merül fel.
15. Az „F” dossziés személyekkel szemben az állam biztonsága érdekében a vonatkozó jogszabályokban és belügyi rendelkezésekben meghatározottak szerint az alábbi korlátozó intézkedéseket kell alkalmazni:
- a) a vonatkozó kormányhatározat alapján fontos és bizalmas munkaköröket nem tölthetnek be. Az ilyen munkakörben dolgozók kizorítását az illetékes szervekkel egyeztetve kell kezdeményezni;
 - b) hadi- és más népgazdaságilag különösen fontos üzembe, kiemelt kulturális intézménybe, oktatási területre való elhelyezkedésüket meg kell akadályozni, az ott dolgozók kizorítását kezdeményezni kell;
 - c) fegyverviselési engedélyt nem kaphatnak. Különnyilvántartásba vétel esetén a meglévő engedély visszavonására intézkedni kell;
 - d) útlevelet egyéni elbírálás alapján kaphatnak. Az illetékes operatív szervnek minden esetben állást kell foglalni az engedélyezés, vagy elutasítás kérdésében. Kikutazásuk előtt és visszatérésük után biztosítani kell fokozott ellenőrzésüket és információt kell beszerezni külföldön tanúsított magatartásukról;
 - e) a hadkötelesek katonai szolgálatot teljesíthetnek, egyéni elbírálás alapján abból kizárhatók;
 - f) szükség szerint meg kell akadályozni, hogy egyetemekre, főiskolákra felvételt nyerjenek, illetve különnyilvántartásba vétel esetén kizorításukat kell kezdeményezni;
 - g) „F” dosszié megnyitásakor külön kell állást foglalni „M” esetén történő őrizetbevételükről vagy annak mellőzéséről.
16. A korlátozó intézkedések bevezetését, illetve politikai vagy operatív érdekből annak mellőzését az ügyrendek szerint jogkörrel rendelkező vezető engedélyezi.
17. Az érintett operatív szervek folyamatosan szerezzék be az „F” dossziés személy kéz- és gépirásmintáit, melyeket a BM III/III. Csoportfőnökség Központi Gép- és Kézírásminta Irattárában helyezzenek el.

18. A BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztálya az „F” dossziés személy nyilvántartásba vételekor, lakcímváltozás esetén a hadkötelesekről adjon értesítést a BM III/IV-2. Osztályon keresztül az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjeinek, a behívhatóság újbóli elbírálása céljából.
19. A BM III/I., III/II., III/III. és III/IV. csoportfőnökségek működjenek együtt az „F” dossziés személyek ellenséges emigráns szervezeteknél, hírszerző szerveknél, speciális szolgálatoknál levő kapcsolataik felderítésében, a Magyar Népköztársaság ellen irányuló terveik és magyarországi bűnös kapcsolataik megismerése és akadályozása céljából.
20. A BM III/II., III/III. és III/IV. Csoportfőnökség a parancsban foglaltak végrehajtását az operatív szerveknél folyamatosan ellenőriztesse, az észlelt hibák, hiányosságok megszüntetésére tegyen intézkedéseket, s a feladatok mind teljesebb végrehajtása érdekében – egy-egy szakterület speciális jellegét figyelembe véve – szükség szerint adjon ki belső rendelkezést, iránymutatást.
21. A BM III/II. Csoportfőnökségen a III/II-8., a BM III/III. Csoportfőnökségen a III/III-3., a BM III/IV. Csoportfőnökségen a III/IV-2. osztályok a felelősök e munka országos szakirányításáért, koordinálásáért, ellenőrzéséért, a tapasztalatok összegezéséért és hasznosításáért.
22. Ez a parancs kiadása napján lép hatályba, egyidejűleg a 004/1969. számú belügyminiszter-helyettesi parancsot hatályon kívül helyezem. A parancs rendelkezéseit az érintett operatív állománnyal ismertetni, továbbképzés és iskolai képzés keretében oktatni kell.

FÖLDESI JENŐ s.k.

hőr. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Készült: 200 példányban.
 Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
 államtitkár elvtársnak,
 Kapják: miniszterhelyettesek,
 III. főcsoportfőnök-helyettesek,
 ORFK vezetőjének helyettesei,
 Adatfeldolgozó Csf. ÁB. Op. Nyt. Oszt. vezetője,
 III. Fcsfség csoportfőnökei, csf. helyettesek,
 önálló osztályok vezetői, III/I–IV. Csf. osztályvezetői,
 Belbiztonsági Osztály vezetője,
 Felügyeleti Osztály vezetője,
 Rendőrtiszt Főiskola parancsnoka, ÁB tanszék vezetője,
 Bp.-i megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
 ÁB osztályvezetők.

